

projekt

Uchwała nr....

Rady Gminy Bierzwnik

z dnia

w sprawie zamiaru likwidacji Szkoły Podstawowej im. Janusz Korczaka w Łasku

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. h ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r., poz.609 ze zm.) oraz art. 89 ust. 1 w związku z art. 29 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 roku Prawo oświatowe (Dz.U. z 2024 r., poz.737 ze zm.) uchwała się, co następuje:

§ 1. Podejmuje się zamiar likwidacji z dniem 31 sierpnia 2025 roku Szkoły Podstawowej im. Janusza Korczaka w Łasku.

§ 2. 1. W przypadku likwidacji, o której mowa w § 1, od dnia 1 września 2025 roku uczniom zlikwidowanej szkoły zapewnia się dowóz oraz realizację nauki w Zespole Szkolno-Przedszkolnym im. Dziedzictwa Cystersów Bierzwnickich w Bierzwniku, ul. Sienkiewicza 17, 73-240 Bierzwnik.

2. Wychowanie przedszkolne oraz roczne obowiązkowe przygotowanie przedszkolne dzieci będzie się odbywać w Przedszkolu wchodzącym w skład Zespołu Szkolno-Przedszkolnego im. Dziedzictwa Cystersów Bierzwnickich w Bierzwniku, ul. Szkolna 16, 73-240 Bierzwnik.

§ 3. Zobowiązuje się i upoważnia Wójta Gminy Bierzwnik do dokonania czynności niezbędnych do przeprowadzenia procedury likwidacji Szkoły Podstawowej im. Janusza Korczaka w Łasku, a w szczególności do poinformowania rodziców uczniów likwidowanej szkoły o zamiarze likwidacji w terminie do 28 lutego 2025 r. oraz wystąpienia do Zachodniopomorskiego Kuratora Oświaty i związków zawodowych nauczycieli o wyrażenie opinii w sprawie zamiaru likwidacji ww. szkoły.

§ 4. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Bierzwnik.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega publikacji poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń i w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy w Bierzwniku.

**Przewodnicząca Rady
Gminy Bierzwnik**

RADCA PRAWNY

Anna Milczarz

20.09.2024

Uzasadnienie

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. h ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz.U. z 2024 r., poz. 609 ze zm.) do właściwości Rady Gminy należy m.in. podejmowanie uchwał w sprawach majątkowych gminy, przekraczających zakres zwykłego zarządu, dotyczących: tworzenia, likwidacji i reorganizacji przedsiębiorstw, zakładów i innych gminnych jednostek organizacyjnych.

Zgodnie z art. 89 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2024 r., poz. 737 ze zm.) szkoła publiczna może być zlikwidowana z końcem roku szkolnego przez organ prowadzący, po zapewnieniu przez ten organ uczniom możliwości kontynuowania nauki w innej szkole publicznej tego samego typu. Organ prowadzący jest zobowiązany, co najmniej na 6 miesięcy przed terminem likwidacji, zawiadomić o zamiarze likwidacji szkoły rodziców uczniów oraz właściwego kuratora oświaty. Szkoła publiczna prowadzona przez jednostkę samorządu terytorialnego może zostać zlikwidowana po uzyskaniu pozytywnej opinii kuratora oświaty. Uchwała o zamiarze likwidacji Szkoły Podstawowej im. Janusza Korczaka w Łasku jest uchwałą intencyjną.

Rada Gminy Bierzwnik wyraża zamiar likwidacji Szkoły Podstawowej im. Janusza Korczaka w Łasku z dniem 31 sierpnia 2025 r. Uchwała niniejsza stanowi upoważnienie dla Wójta Gminy Bierzwnik do zawiadomienia podmiotów wskazanych w art. 89 ustawy Prawo oświatowe do końca lutego 2025 r.

Za likwidacją Szkoły Podstawowej im. Janusza Korczaka w Łasku przemawia konieczność dostosowania sieci szkół prowadzonych przez Gminę Bierzwnik do realnych potrzeb wynikających z zachodzących zmian demograficznych. Niekorzystna sytuacja polegająca na spadku wskaźnika urodzeń, których bezpośrednim skutkiem jest wieloletnia, mała ilość dzieci uczęszczających do przedmiotowej szkoły. Wskazana sytuacja ma swoje dalsze negatywne konsekwencje w postaci niemożności zapewnienia uczniom szkoły optymalnych warunków nauczania, związanych m.in. z koniecznością prowadzenia zajęć edukacyjnych w małych, kilkusobowych grupach klasowych, będących klasami łączonymi, co znacząco redukuje możliwości indywidualnej pracy nauczyciela z uczniem, która to kwestia uchodzi za główny atut tzw. małych szkół.

Czynnikiem uzasadniającym podjęcie decyzji w sprawie likwidacji szkoły, jest również wysoki koszt jej utrzymania w stosunku do liczby uczęszczających do niej dzieci. Znaczący wysiłek finansowy budżetu Państwa i Gminy, skierowany na funkcjonowanie przedmiotowej szkoły nie znajduje widocznego odzwierciedlenia w lepszych wynikach edukacyjnych

i wychowawczych jej uczniów w porównaniu do wychowanków nieco większej szkoły z terenu Gminy, gdzie nakład finansowy na kształcenie jednego ucznia jest znacząco niższy. Wskazana sytuacja czyni zasadnym pytanie o celowość i gospodarność dysponowania środkami publicznymi w tym zakresie.

Najlepsze warunki rozwojowe stwarzają średnio liczne grupy klasowe, liczące w badaniach od 14 do 27 uczniów. W grupie tej najwięcej rodzajów potrzeb społecznych jest zaspokojonych na optymalnym i umiarkowanym poziomie, a najmniej na poziomie niskim. Podstawową wadą klas mało licznych - do 13 uczniów – jest zbyt mała liczba koleżanek i kolegów. Potrzeby przynależności do grupy w najmniej licznych klasach nie są zaspokojone na optymalnym poziomie, tak jak większość innych potrzeb społecznych uczniów małych szkół. Małe grupy klasowe są wprawdzie korzystne dla indywidualizacji pracy z dziećmi, ale dla możliwości organizowania życia społecznego w klasie stwarzają już warunki niekorzystne. Potrzebę kontaktów z rówieśnikami jest najważniejszą w hierarchii subiektywnych potrzeb społecznych uczniów. Potrzeba przynależności do grupy około 9 - 10 roku życia osiąga bowiem swoje maksimum na przestrzeni całego życia ludzkiego. W małej klasie następuje zatracenie poziomu rywalizacji, satysfakcji i prawidłowych relacji między uczniami. Bardziej liczebne klasy pozwalają natomiast na nawiązanie przyjaźni, naukę funkcjonowania i pracy w grupie. W Raporcie o Kapitale Intelktualnym Polski z 10 lipca 2008 r. przywoływano wyniki polskich i międzynarodowych badań dotyczących wpływu liczebności klas na poprawę wyników nauczania. Badania te nie wykazują, aby wyniki uczniów były tym lepsze, im klasa jest mniejsza. Ze 112 projektów badawczych przeprowadzonych na całym świecie, 103 nie wykazały istotnej pozytywnej korelacji między ograniczeniem wielkości klasy a wynikami uczniów, lub też wykazały korelację ujemną. SP w Łasku jest szkołą o strukturze organizacyjnej ośmioletniej szkoły podstawowej z oddziałem przedszkolnym, do którego uczęszczają wychowankowie w wieku 4,5 i 6 lat. Poniższa tabela obrazuje liczbę uczniów w Szkole Podstawowej im. Janusz Korczaka w Łasku w latach ubiegłych:

Liczba uczniów							
Liczba uczniów w SP Łasko	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24	2024/25
w klasach I- VIII	94	93	81	78	79	75	76

Wg. Stanów z SIO na 30 IX danego roku.

W bieżącym roku szkolnym spośród 76 uczniów kształconych w klasach I – VIII - 18 uczniów jest spoza obwodu naszej Gminy, którym to Gmina Bierzwnik nie ma obowiązku zapewnienia

edukacji, a dodatkowo finansuje nawet transport, bo w innym wypadku corocznie liczba uczniów jak i wysokość subwencji byłaby jeszcze mniejsza. Liczba uczniów podzielona na 8 oddziałów daje średnią 9,75 uczniów w danej klasie z czego wynika, że żaden oddział klasowy funkcjonujący w ramach struktury organizacyjnej szkoły nie zalicza się do najkorzystniejszej pod względem zapewnienia optymalnych warunków rozwoju dziecka. W szkole jest zorganizowane nauczanie w klasach łączonych zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz. U. z 2023 r. poz. 2736), które nie są korzystne dla uczniów, ponieważ nie gwarantują optymalnego poziomu nauczania. Istnienie tak mało licznych klas nie gwarantuje odpowiedniego poziomu subwencji na finansowanie tych placówek, jak również odpowiedniego poziomu nauczania.

Oddział przedszkolny w SP w Łasku został utworzony do realizacji obowiązkowego, rocznego przygotowania dzieci sześciolatków do gotowości szkolnej. Gotowość szkolna dzieci, nazywana również dojrzałością do podjęcia nauki szkolnej, to emocjonalna społeczna, intelektualna i fizyczna zdolność do podjęcia nauki w szkole. Dziecko, zaczynając edukację, musi stawić czoła nowym wymaganiom i oczekiwaniom. Aby im sprostać, musi być dojrzałe i gotowe, czyli osiągnąć odpowiedni poziom rozwoju. Trudno jest to osiągnąć w grupie o tak dużej rozpiętości. I tak w oddziale przedszkolnym w bieżącym roku szkolnym jest pięcioro 6-latków a czternaścioro dzieci w wieku 4 i 5 lat.

Z danych z ewidencji ludności wynika, że liczba urodzeń dzieci, które w niedługim czasie będą podlegały obowiązkowi szkolnemu nie poprawi sytuacji demograficznej w Gminie Bierzwnik. Poniższe zestawienie unaocznia liczbę narodzonych dzieci zgodnie z podziałem administracyjnym, które chodzą lub pójdą do poszczególnych szkół. Patrząc na liczbę urodzeń widzimy jak mało liczne będą klasy w poszczególnych szkołach w tym w SP w Łasku.

W prognozie założono, że dzieci urodzone w obwodzie danej szkoły realizują obowiązek szkolny w placówce zgodnie z planem sieci szkół, ponieważ dotychczas obowiązek tak był realizowany. Przedstawione dane pokazują, iż przez kolejne lata liczba uczniów SP w Łasku ulegnie zmniejszeniu.

Liczba urodzeń w Gminie Bierzwnik zgodnie z podziałem administracyjnym

Lp.	Rocznik	Bierzwnik	Łasko	Zieleniewo	Razem
1.	2016	28	12	5	45
2.	2017	26	9	10	45
3.	2018	19	7	12	38
4.	2019	31	17	20	68
5.	2020	12	16	14	42
6.	2021	21	3	7	31
7.	2022	22	10	11	43
8.	2023	14	8	5	27
9.	2024	16	7	3	26

Dane z Ewidencji ludności – UG Bierzwnik

Przewidywana reorganizacja sieci szkół w Gminie Bierzwnik nie pogorszy warunków do nauki i nie ograniczy powszechnej dostępności do szkoły. Wprost przeciwnie – skoncentrowanie nauki w jednej placówce, spowoduje racjonalizację i optymalizację wydatków oświatowych, dzięki czemu możliwe będzie stworzenie lepszej infrastruktury i bogatszej oferty edukacyjnej dla uczniów z terenu Gminy.

Gmina Bierzwnik zapewni uczniom zlikwidowanych placówek możliwość kontynuowania nauki w Zespole Szkolno-Przedszkolnym im. Dziedzictwa Cystersów Bierzwnickich w Bierzwniku. Uczniom zostanie zapewniony transport organizowany przez Gminę Bierzwnik. Ponadto uczniowie zostaną objęci sprawnie zorganizowaną opieką świetlicową, gdzie stworzone są warunki do samodzielnej pracy, edukacji i zabawy. Mogą tam liczyć na pomoc w przezwyciężaniu trudności, a ponadto realizować zajęcia aktywizujące i rozwijające zainteresowania. Dzieci od lat są dowożone z poszczególnych miejscowości, więc kwestia transportu zbiorowego i pobytu w świetlicy nie jest im obca. Dowóz uczniów z terenu SP w Łasku do placówki w Bierzwniku był organizowany w latach kiedy funkcjonowało Gimnazjum w budynku Szkoły Podstawowej w Bierzwniku i dowodzi, że jest możliwość zapewnienia transportu wszystkim uczniom. Aktualnie liczba dzieci miejscowych jest mniejsza niż liczba uczniów dowożonych. Uczniowie dojeżdżający będą wysiadać na parkingu bezpośrednio przed budynkiem szkoły. Teren szkolny jest monitorowany, co stanowi dodatkowe bezpieczeństwo uczniów.

Podsumowując zgodnie z art. 32 i 39 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe - Gmina zapewni bezpłatny i bezpieczny dowóz do Zespołu Szkolno-Przedszkolnego im. Dziedzictwa Cystersów Bierzwnickich w Bierzwniku, dla wszystkich uczniów odbywających dotychczas naukę w SP w Łasku. Dzieci najmłodsze będą miały zapewnioną odpowiednią opiekę.

Budynek Szkoły Podstawowej w Bierzwniku zapewnia wystarczającą liczbę pomieszczeń dydaktycznych do prowadzenia obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych. Szkoła posiada 15 sal lekcyjnych oraz 6 pracowni, które są wyposażone w nowoczesne pomoce dydaktyczne. Dwie świetlice oraz biblioteka, która funkcjonuje codziennie przez 6 godzin, dają możliwość efektywnego zagospodarowania czasu dzieci dojeżdżających. Szkoła dysponuje pracownią komputerową, gabinetem profilaktyki zdrowotnej, kuchnią z nowym zapleczem gastronomicznym, stołówką, salą gimnastyczną oraz halą sportową wraz z pełnowymiarowym boiskiem oraz obiektem wielofunkcyjnym. W szkole jest 41 komputerów do celów dydaktycznych z dostępem do Internetu. Szkoła jest dostosowana do potrzeb uczniów niepełnosprawnych oraz posiada wykwalifikowaną kadrę pedagogiczną. Dodatkowo w szkole jest zapewnione dożywianie w stołówce szkolnej. Obiady są przygotowywane każdego dnia z najwyższej jakości produktów dostępnych na lokalnym rynku.

Z początkiem 2025 r. rozpocznie się kompleksowa modernizacja budynku Przedszkola, gdzie zostaną zapewnione nowoczesne warunki dla najmłodszych wychowanków zgodnie z potrzebami ich rozwoju. Placówka zapewnia fachową pomoc psychologiczno-pedagogiczną organizując zajęcia o charakterze terapeutycznym. W trakcie roku szkolnego organizowane są liczne zajęcia dodatkowe, atrakcyjne wyjazdy i wycieczki, w zależności od wieku, potrzeb i możliwości dzieci. Przy Przedszkolu funkcjonuje ogrodzony plac zabaw z dostępem do boiska wielofunkcyjnego. Placówka będzie w stanie przyjąć 140 wychowanków, a aktualnie przebywa w niej 88 dzieci. Jest to kolejny argument przemawiający za wcieleniem do Z S-P w Bierzwniku najmłodszych dzieci, które będą przebywać w odpowiednich grupach wiekowych. Po proponowanym rozwiązaniu Zespół Szkolno-Przedszkolny w Bierzwniku w zupełności zaspokoi potrzeby edukacyjne wszystkich uczniów i najmłodszych wychowanków zamieszkujących obecnie obwód SP w Łasku, a także uczniów ze Szkoły Podstawowej w Zieleniewie, której zamiar likwidacji odbywa się jednocześnie.

Włączenie uczniów z SP w Łasku do Z S-P w Bierzwniku nie spowoduje, że klasy będą przepełnione. Z tabeli urodzeń wynika, że będzie należało utworzyć dodatkowe oddziały klasowe z każdego rocznika, co wpłynie na zwiększenie liczebności klas, ale nie oznacza to, że spadnie jakość kształcenia. Można się spodziewać przeciętnej ilości nie przekraczającej 20

uczniów w oddziale po planowanym wcieleniu dzieci z SP w Łasku łącznie z planowanym przejściem dzieci z likwidowanej SP w Zieleniewie. Dzieląc liczbę uczniów w szkołach w Łasku i Zieleniewie na 8 klas, średnio było to od 8 do 10 uczniów w danym oddziale. Bywały oddziały choćby w roku szkolnym 2023/2024, w którym to klasę ósmą Szkoły Podstawowej w Zieleniewie opuściło troje uczniów w tym jeden obywatel Ukrainy. Istnienie tak mało licznych klas nie gwarantuje odpowiedniego poziomu subwencji na finansowanie tych placówek, jak również odpowiedniego poziomu nauczania.

Bardzo ważną rzeczą we współczesnej edukacji jest kontakt z rówieśnikami z różnych środowisk, gdyż wpływa on korzystnie na ich uspołecznienie i sprawne funkcjonowanie w grupie rówieśniczej. Liczniejsze klasy stwarzają większe szanse na nawiązanie przyjaźni, uczyć funkcjonowania i pracy w grupie. W małych grupach trudno o prawidłowe funkcjonowanie wybijających się i zdolnych uczniów, z których inni mogliby brać przykład i dążyć do współzawodnictwa. Uczniowie nie będą spotykać się jak dotychczas z problemem przystosowania do funkcjonowania w dużej grupie w szkole ponadpodstawowej. Organ prowadzący będzie miał możliwość stworzenia lepszych warunków nauki oraz wzbogaci ofertę edukacji i rozwoju dla wszystkich uczniów.

W analizowanym przedmiocie, omówienia wymaga również kwestia zatrudniania nauczycieli we wszystkich szkołach w Gminie Bierzwnik. W związku z obserwowanymi przez ostatnie lata reformami systemu oświaty istnieje konieczność zatrudniania w szkołach takich specjalistów jak pedagog szkolny, pedagog specjalny, terapeuta pedagogiczny, nauczyciel wspomagający, mediator a w ostatnim czasie psycholog. Z uwagi na rosnące wymagania systemu oświaty, w szkołach w naszej gminie, jak i całej Polsce, brakuje nauczycieli, w tym specjalistów. Dzięki stałemu doksztalcaniu się kadry oraz dobrej organizacji i współpracy dyrektorów szkół, wielu dydaktyków z SP z Bierzwnika wspiera placówki z Łaska i Zieleniewa, a w tym roku możemy zauważyć, że wszystkie szkoły uzupełniają nawzajem braki kadrowe. Zatrudniani są również nauczyciele spoza Gminy, a także emeryci. Likwidacja szkoły nie przyczyni się zatem do utraty pracy przez nauczycieli, wręcz przeciwnie, rozwiąże problem ich braku. Nauczycielom z SP w Łasku zostanie zaproponowana praca w Zespole Szkolno-Przedszkolnym im. Dziedzictwa Cystersów Bierzwnickich w Bierzwniku. Pracownicy administracji i obsługi w przypadku rozwiązania umowy na skutek likwidacji otrzymają stosowne odprawy. Wysokość odpraw jest jednorazowa i nie uszczupli znacząco budżetu gminy w stosunku do kolejnych lat dofinansowywania placówek. Na dzień dzisiejszy nie ma możliwości oszacowania dokładnej wysokości odpraw, gdyż nie wiemy którzy pracownicy skorzystają z propozycji pracy w Z S-P w Bierzwniku na zasadzie przeniesienia. Jednocześnie

w związku z planowaną w niedługim czasie reorganizacją Zakładu Gospodarki Komunalnej planuje się zwiększenie etatów pracowników gospodarczych, więc będą oni mieli szanse na dalsze zatrudnienie.

Podsumowując likwidację Szkoły Podstawowej w Łasku należy uznać za uzasadnioną:

1. Ze względu na konieczność dostosowania sieci szkół i przedszkoli położonych na terenie Gminy Bierzwnik do realnych potrzeb wynikających z zachodzących zmian demograficznych. Za likwidacją Szkoły Podstawowej w Łasku przemawia konieczność dostosowania sieci szkół prowadzonych przez Gminę Bierzwnik do realnych potrzeb wynikających z zachodzących zmian demograficznych. Mała ilość urodzeń w Gminie Bierzwnik powoduje, że klasy są mało liczne. Od 2019 r. kiedy nastąpiła zmiana ustroju polegająca na likwidacji gimnazjum, obserwujemy spadek liczby uczniów z naszej Gminy w każdej ze szkół. Nastąpił natomiast wzrost zatrudnienia i koszty utrzymania szkół. Na liczbę uczniów w poszczególnych placówkach składają się również dzieci spoza obwodu, którym to gmina Bierzwnik nie ma obowiązku zapewnienia edukacji, a dodatkowo finansuje nawet transport, bo w innym wypadku corocznie liczba uczniów jak i wysokość subwencji byłaby jeszcze mniejsza.

Wg. Stanów z SIO na 30 IX danego roku.

Szkoły w Gminie Bierzwnik	2018/2019 ustrój gimn.	2019/20	Liczba uczniów w klasach I- VIII w roku szkolnym				
			2020/21	2021/22	2022/23	2023/24	2024/25
Z S-P Bierzwnik	254	226	220	208	205	198	204
SP W Łasku	94	93	81	78	79	75	76
SP w Zieleniewie	65	58	63	69	73	72	71
Razem	413	377	364	355	357	345	351

2. Pod względem wyrównywania szans edukacyjnych dzieci z dotychczasowego obwodu szkolnego SP w Łasku.

3. Ze względu na potrzebę racjonalizowania i optymalizowania wydatków ponoszonych na zadania oświatowe, zmierzającą do tworzenia dobrej i różnorodnej oferty edukacyjnej w Gminie.

Obecne finansowanie oświaty opiera się na otrzymywanej przez samorządy z budżetu państwa subwencji oświatowej. Z analizy danych zwartych w poniższej tabeli wynika jednak, że Gmina dokłada do tej subwencji znaczne środki, które z każdym rokiem wzrastają. Świadczy to o tym, iż naliczona kwota jest zbyt niska, a algorytm stanowiący podstawę wyliczenia środków przeznaczonych przez państwo na cele oświatowe, nie zapewnia obiektywnego, sposobu wyliczenia środków przeznaczanych na realizację zadań związanych z edukacją

publiczną. Wysokość subwencji uzależniona jest od ilości uczniów i mierzona odpowiednimi wagami, z uwzględnieniem liczby dzieci niepełnosprawnych, ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Aby subwencja w pełni zabezpieczyła koszty finansowania oświaty w Gminie, liczebność oddziałów klasowych powinna kształtować się na poziomie 18 – 22 uczniów.

Nie można analizować problemów finansowania oświaty dla każdej szkoły odrębnie, dlatego sporządzone zestawienie przedkłada podział subwencji oświatowej na poszczególne placówki, przyznanej dla Gminy Bierzwnik na 2024 r. w wysokości 6 711 424,05 zł.

Tabela wpływów i wydatków na zadania oświatowe w 2024 r.

Szkoły, dla których organem prowadzącym jest Gmina Bierzwnik	Otrzymana subwencja oświatowa	Subwencja na dzieci z Ukrainy	Dochody własne jednostek oświatowych	Dotacje z: Urzędu Wojewódzkiego	Plan wydatków szkół (na dzień 31.08.2024)	Złożone wnioski o zwiększenie planu wydatków	Razem
1. Zespół Szkolno-Przedszkolny im. Dziedziectwa Cystersów Bierzwnickich w Bierzwniku w tym: przedszkole	3 553 851,55	35 960,40	396 090,00 146 000,00	37 241,00 30 156,27 265 911,00	6 695 943,79 1 005 405,01	641 200,00 32 720,00 100 562,00	7 437 705,79
2. Szkoła Podstawowa im. Janusz Korezaka w Łasku środki UE	1 773 377,02			29 078,00 12 909,64 21 945,07	2 106 392,71	200 000,00	2 339 112,71
3. Szkoła Podstawowa w Zieleniewie	1 384 195,48	23 973,60		28 932,00 10 797,65	2 339 852,25	30 026,00	2 369 878,25
dopłata do dowozów (inne gminy)			70 000,00				
koszt dowozu uczniów do szkół + (inne wydatki realizowane przez urząd Gminy)					725 100,00		725 100,00
Razem	6 711 424,05	59 934,00	466 090,00	436 970,63	11 867 288,75	1 004 508,00	12 871 796,75
Razem	6 771 358,05		903 060,63		12 871 796,75		x
	7 674 418,68						

Z powyższej tabeli wynika, że planowane dofinansowanie zadań oświatowych w 2024 r wyniesie 5 197 378,07 zł. W SP w Łasku całość wydatków wraz z wnioskiem o zwiększenie do końca roku 2024 wynosi 2 339 112,71 zł z czego subwencja oświatowa zgodnie z metryczką wynosi 1 773 377,02 zł. Szkołę w Łasku dofinansowuje budżet Gminy w wysokości 565 735,69 zł. Sytuacja nie była wcale lepsza w latach ubiegłych. Tabela poniżej przedstawia kwoty jakimi Gmina Bierzwnik dofinansowała zadania oświatowe, by utrzymać płynność funkcjonowania szkół w minionych latach:

Dochody i wydatki związane z realizacją zadań oświatowych na przestrzeni lat

Rok	Otrzymana subwencja oświatowa	Subwencja na dzieci z Ukrainy	Dochody własne jednostek oświatowych	Dotacje z: Urzędu Wojewódzkiego	razem dochody	poniesione wydatki	dofinansowanie zadań ze środków własnych gminy
2023	5269323,00	69 466,04	433 430,84	228 704,70	6 000 924,58	11263863,12	-5 262 938,54
UE						107 738,27	
2022	4732897,00	32 289,00	381 711,47	182 847,74	5 591 264,35	9 569 099,37	-3 977 835,02
Dotacja				58 400,00		150 305,00	
FOŚ				95 380,87		116 966,88	
środki				107 738,27		0,00	
UE							
środki							
UE							
2021	4683140,00	14 240,00	193 020,27	170 834,02	5 250 000,93	8 524 683,03	-3 274 682,10
Środki				58 766,64		109 950,35	
UE				130 000,00			
dotacja							
Razem	14685360,00	115 995,04	1 008 162,58	1 032 672,24	16 842 189,86	29357645,52	-12515 455,66
Razem	14 801 355,04		2 040 834,82			16 842 189,86	
	16 842 189,86						

Nie bez znaczenia jest fakt, iż wydatki na wynagrodzenia nauczycieli i składki od nich naliczane na przestrzeni lat znacząco wzrosły, a tym samym wkład własny gminy jest coraz większy w finansowaniu zadań oświatowych i tak:

Rok 2022 - wynagrodzenia nauczycieli + składki od nich naliczane: 5 281 403,22 zł

Subwencja oświatowa : 4 732 897,00 zł

Dofinansowanie: -548 506,22 zł

Rok 2023 – wynagrodzenia nauczycieli + składki od nich naliczane	6 089 828,72 zł
Subwencja oświatowa:	5 269 323,00 zł
Dofinansowanie:	-820 505,72 zł
Rok 2024 – wynagrodzenia nauczycieli + składki od nich naliczane:	7 376 000,00 zł
Subwencja oświatowa:	6 711 508,00 zł
Dofinansowanie:	-664412,00zł

Podsumowując subwencja oświatowa nie pokrywa nawet kosztów związanych z wynagrodzeniem nauczycieli. Pozostałe koszty związane z funkcjonowaniem placówek to oczywiste wydatki na media, środki czystości, materiały biurowe, opłaty za Internet, usługi, opłaty bankowe, ubezpieczenie budynków dowóz uczniów do szkół, bieżące zakupy.

Poniżej przedstawiono wydatki SP w Łasku. 93% kosztów utrzymania placówki stanowią wynagrodzenia nauczycieli, pracowników obsługi wraz z pochodnymi od tych wynagrodzeń. Najwięcej kosztuje utrzymanie etatów nie zaś samych budynków. W szkołach nie można zredukować etatów nauczycieli, gdyż musi być kompletna kadra, by dzieci mogły realizować podstawę programową. Wprowadzenie oszczędności zmieni niewiele, a najwięcej stracą uczniowie, bo nie będzie dla nich godzin na realizację zajęć pozalekcyjnych.

Lp.	Rodzaj wydatków	Szkołą Podstawowa im. Janusza Korczaka w Łasku
1.	wydatki na wynagrodzenia i składki od nich naliczane (nauczyciele, obsługa, administracja)	2 005783,04zł
2.	wydatki związane z zatrudnionymi osobami	171 684,00 zł
3.	razem 1+2	2 177467,04 zł
4.	Łączny plan wydatków przewidywany na koniec roku 2024 wraz z zwiększeniem zapotrzebowania	2 339112,71zł
5.	kwota wydatków przeznaczona na utrzymanie jednostek	161 645,67 zł

Wynagrodzenie nauczyciela za godzinę pracy jest takie samo, niezależnie od tego czy w danej klasie uczy się 3 czy 20 uczniów, dlatego nieekonomiczne jest utrzymywanie mało licznych klas. Przez ostatnie lata organ prowadzący wielokrotnie zwracał się o prowadzenie nauki w klasach łączonych, celem wprowadzenia oszczędności. Niestety rzadko była stosowana taka organizacja. W 2021 r. Gmina Bierzwnik zleciła firmie zewnętrznej wykonanie audytu każdej ze szkół. Szeroka analiza wykazała możliwość wprowadzenia 1 200 000,00zł oszczędności. Specjalista wskazał rekomendacje polegające przede wszystkim na prowadzeniu

edukacji łączonej oraz połączenie mało licznych oddziałów przedszkolnych. Ponadto zalecono źródła oszczędności takie jak:

1. Racjonalne planowanie zajęć świetlicowych (powinny stanowić niezbędne zapotrzebowanie i najlepiej być przypisywane nauczycielom już posiadającym etaty, co pozwoli na elastyczne reagowanie w trakcie roku szkolnego - w razie utrwalającej się niskiej frekwencji uczniów lub przejścia uczniów na niektóre zajęcia pozalekcyjne, pod opiekę bibliotekarza lub pedagoga/logopedy/innego specjalisty).
2. Planowanie zajęć z pomocy psychologiczno-pedagogicznej, z uwzględnieniem możliwości psychofizycznych ucznia.
3. Ewentualne ograniczenie zatrudnienia na stanowisku sprzątaczk (o 0,5 etatu).
4. Prowadzenie edukacji łączonej.
5. Większe wykorzystanie narzędzia prawnego art. 42.2.2 KN w celu realizacji zajęć statutowych; można czas dziecka zagospodarować ciekawie i kreatywnie; potrzeba determinacji dyrektora i pomysłu nauczyciela.
6. Prowadzenie zajęć rewalidacyjnych grupowych, jeżeli nie ma wskazań do zajęć indywidualnych.
7. Organizowanie religii dla oddziału, w którym co najmniej 7 uczniów wyraża chęć uczestnictwa w zajęciach religii.
8. Prowadzenie przez pedagoga w ramach pensum różnorodnych zajęć z pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Analiza wskazywała możliwe do zredukowania 55 godzin bez negatywnego oddziaływania na proces dydaktyczno-wychowawczy uczniów, na kwotę 154 526,00 zł. Wiemy, że wprowadzenie tak drastycznych redukcji nie przyniesie znacznego poprawienia sytuacji finansowej szkoły i nie jest realne do zastosowania, skoro dyrektor placówki nie wprowadził zaleceń w życie.

Na podstawie wyników przeprowadzonej ewaluacji organ prowadzący kładł duży nacisk na organizację wszystkich szkół z powyższymi zaleceniami, lecz niewiele z nich udało się wprowadzić dyrektorom, przez dbałość o dobry interes pracowników. Ostatecznie w małych szkołach nauczyciele realizowali często po średnio 8 godzin ponadwymiarowych edukując grupy kilkusobowe. Gdyby nie dobro dzieci, którym kieruje się organ prowadzący mógłby być to zarzut niegospodarnego dysponowania funduszami publicznymi.

Od paru lat koszty edukacji wskoczyły na pierwszą pozycję w budżecie Gminy i nie tylko w Bierzwniku. Jesteśmy jedną z niewielu Gmin, która przez tyle lat decydowała się na utrzymanie małolicznych placówek. Gmina od lat dopłacała do utrzymania szkół ale istnieje

również inne grono mieszkańców, którzy mają równie ważne, jak nie ważniejsze potrzeby, takie jak choćby dostęp do czystej wody pitnej. Wkrótce mieszkańcy Gminy będą musieli razem zdecydować z czego zrezygnujemy: z budowy dróg, modernizacji oczyszczalni, z pomocy społecznej, z usług komunalnych, kultury. Należy zadać sobie pytanie czy to jest właśnie postęp jakiego chce Gmina.

W celu zapewnienia uczniom godnych warunków bytowych i edukacyjnych Gmina Bierzwnik była beneficjentem licznych Programów Rządowych. Pozyskiwano fundusze, przy współpracy z dyrektorami i wsparciu finansowym rodziców oraz sponsorów. W wyniku realizacji Programu „Aktywna Tablica” od 2017 r. zakupiono monitory i tablice interaktywne, projekторы, laptopy, tablety oraz pomoce dydaktyczne, narzędzia do terapii dla uczniów niepełnosprawnych i mających trudności w edukacji. Projekt „Posiłek w szkole i domu” umożliwił remont i wyposażenie kuchni oraz jadalni w Z S-P w Bierzwniku. Pozyskano wówczas dofinansowanie w wysokości 67 440,80 zł. Kolejne działanie to „Laboratoria przyszłości”, dzięki któremu do szkół trafił nowoczesny sprzęt technologiczny o wartości 130 tys. zł. Pracownicy Urzędu Gminy Bierzwnik uzyskali dofinansowania dla szkół o łącznej wartości 717 689,00 realizując projekty:

- Bezpieczna edukacja – zakup materiałów i urządzeń mających na celu ochronę zdrowia uczniów i personelu placówek oświatowych prowadzonych przez Gminę Bierzwnik. Wartość zadania 59 812,00 zł.
- Wymiana wyeksploatowanego kotła c.o. opalanego paliwem stałym na kocioł na pellet w kotłowni budynku Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Bierzwniku.

- Wartość zadania 146 000,00 zł

- Kwota pozyskanych środków 58 400,00 zł

- Wkład własny Gminy Bierzwnik: 87 600,00 zł

- Organizacja ekopracowni w Szkole Podstawowej im. Dziedzictwa Cystersów Bierzwnickich w Bierzwniku – Program Ekopracownia 2022 . Wartość zadania 49 985,00 zł.
- Zdalna Szkoła – zapewnienie uczniom i nauczycielom sprzętu komputerowego umożliwiającego zdalną edukację. Kwota pozyskanych środków: 59 992,00 zł.
- Zdalna Szkoła + - zapewnienie uczniom i nauczycielom sprzętu komputerowego umożliwiającego zdalną edukację. Kwota pozyskanych środków: 54 999,00 zł.
- Granty PPGR - Wsparcie dzieci z rodzin pegeerowskich w rozwoju cyfrowym. Kwota pozyskanych środków: 439 500,00 zł

Starania oraz realizacja powyższych zadań jest dowodem na to, że sytuacja naszych placówek nigdy nie była i nie jest obojętna. Gmina jak i dyrektor SP w Łasku często przy wsparciu rodziców pozyskiwali środki na zakup i doposażenie sal lekcyjnych oraz prace remontowe. Pozyskanie innowacyjnych sprzętów i materiałów dydaktycznych wpłynęło pozytywnie na rozwój uczniów, ale nie ma i nie będzie miało żadnego wpływu na polepszenie sytuacji finansowej Gminy i konieczność dalszego dofinansowywania zadań oświatowych kwotą, która stanowi całość dochodów z podatków naszej Gminy.

Atmosfera jaka panuje w małej, wiejskiej szkole jest wyjątkowa, bo łatwiej jest współpracować i budować relacje w małej społeczności. Nie można stawiać tezy, że w niewiele większej szkole zostanie zaburzone poczucie bezpieczeństwa a dzieci utracą możliwość realizacji swoich pasji. W szkole w Bierzwniku istnieją doskonałe warunki do przyjęcia większej ilości uczniów, w tym dzieci z niepełnosprawnościami. Przy połączeniu sił wyspecjalizowanej kadry nauczycieli z Łaska, z pewnością uda się zapewnić dzieciom odpowiednie warunki bytowe i edukacyjne. Za korzyść należy uznać styczność uczniów z różnych środowisk, z innymi doświadczeniami. Będą oni mieli możliwość nauczania się szacunku do innych, często do ich odmienności, oraz przygotowują się do funkcjonowania w zróżnicowanym środowisku, co je przygotowuje do dorosłego życia.

Historia i sentyment nie może mieć milionowych skutków dla budżetu całej Gminy. Środowisko szkolne stanowi bardzo ważną podstawę życia kulturalnego i integracji lokalnej społeczności. Najwyższym celem jest dobro i prawa uczniów, przy jednoczesnym poszanowaniu pieniądza publicznego. Stąd samorządowcy, jak i dyrektorzy są zobowiązani do stosowania przepisów ustawy o finansach publicznych, w tym kontroli zarządczej. Kierując się potrzebami wszystkich mieszkańców, nie tylko rodziców dzieci szkolnych i nauczycieli podjęcie uchwały jest zasadne.

Zgodnie z cytowanym powyżej art. 89 ustawy Prawo oświatowe organ prowadzący zobowiązany jest co najmniej na 6 miesięcy przed terminem likwidacji szkoły zawiadomić o zamiarze likwidacji placówki: rodziców uczniów przypisanych i uczęszczających do danej szkoły oraz właściwego Kuratora Oświaty. Dlatego też niezbędne jest podjęcie przez Radę Gminy w Bierzwniku uchwały o zamiarze likwidacji Szkoły Podstawowej im. Janusza Korczaka w Łasku, w terminie umożliwiającym realizację obowiązków wynikających z art. 89 ww. ustawy.

